

Vtorek, četrtak in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — " "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — " "
" četrt " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisporno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 30 kr.

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Kratko zborovanje.

II.

Po našem prepričanju bi bila dolžnost vsacega vestnega poslanca negledé na vse drugo, neiskaje nobenih drugih izgovorov in razlogov kratkemu zborovanju, temu navideznemu parlamentovanju naravnost ustaviti se in tirjati od vlade toliko časa, kolikor ga tirjajo deželna posla, samo zato, da ne postane deželna ustava ničiva, deželni zbori le fikcije, ali k večjemu volilnice za državni zbor. Ako vlada noče spoštovati tistih postav, na ktere je sama pustila priseči vladarja, naj ljudski zastopniki tem marljiveje skrbé, da se v zanikerni praksi ne pogubi tisto malo deželnih pravic, kar smo jih zadobili za velike žrtve in v nevarnih časih. Kratka resolucija šestih vrstic bi lahko vladi povedala, kako hočejo poslanci izvrševano vedeti deželno ustavo. Vlada bi take resolucije po svoji navadi ne mogla prezirati, ako bi jej deželni poslanci dodali sklep: „Mi toliko časa ne bomo volili poslancev v državni zbor, dokler svojih poslov ne opravimo tako, kakor jih smemo in moramo po deželnem redu, in kakor to tirjajo od nas deželne potrebe in naše dolžnosti do svojih volilcev. Volitev v državni zbor bode najzadnji predmet našega parlamentarnega delovanja.“ Čas je, da se vladi enkrat temeljito spodbije vedni izgovor, da deželnih zborov ne more pustiti dalje zborovati, ker jej pomanjkuje časa. Ona, ki ima moč, naj gleda, kako si čas uredi in ga razdeli med posamezne parlamentarne dobe in zastope. Narodi in deželne ustave ne smejo trpeti pod tem, ako vlada ne ve ali noče s časom boljše gospodariti.

Poslanec, ki noče samo vklanяти se vladnim namigljajem in vstajati, kader n. pr. Kaiserfeld po vojaški zahrešči svoj „aufstehen“, ampak ki hoče svojemu mandatu pravičen biti po vesti, obljubi in dolžnosti, mora pri prvi priliki, ko dobi kaj stvarnega dela pod roke, spoznati, da s tako kratko odmerjenim časom ni shajati. To so čutili tudi narodni in konservativni poslanci v deželnem zboru štirskem, ko se jim je v potrjenje predložil deželni proračun. Vzemimo iz velikega proračuna samo en oddelek. 28. avgusta se je poslanec izročilo poročilo deželnega odbora o potrebščinah

za nove stavbe in 1. septembra že bi bili imeli poslanci sklepati o tej zadevi, in ker ena seja ni mogla preropotati ogromnega materijala, napravili so dve seji en dan. In v tej naglici bi se bil imel vsak poslanec odločiti, ali hoče dovoliti sledeče velikanske svote: za norišče 540.000 gld., za dozidavanje pri splošnem bolnišči 210.000 gld., za dozidavanje pri neki drugi deželni hiši v Gradcu 42.000 gld., za zidanje posilne delavnice 134.000 gld., za zidanje nove hiše v Rogatcu 87.000 gld., zadnjo plačo za kmetijsko šolo 60.000 gld., za zidanje tehnične više šole in kupilo za Meranov vrt s 360.000 gld., za dozidanje k deželni hiši v Gradcu 185.000 gld., za vinorejsko šolo v Mariboru 82.000 gld., torej vsega vkup razpolagati s svoto 1.700.000 gld.

Najpovršnejši pogled na te številke in na namene, za ktere se ima denar izdati, mora pokazati, da je absolutno nemogoče v dveh dneh le o eni sami teh stvari napraviti si sodbo, ki bi se dala oddati z dobro vestjo. Poleg tega je pomisliti, da je bil sedanji zbor štirski kot tak letos prvokrat vkup, da je polovica poslancev nova, da bi se torej dostojalo prvokrat deželni proračun te veljito premisliti in novim poslancem dati prilika natanko pogledati v deželno gospodarstvo. Narodni in konservativni poslanci so to tudi tirjali in svetovali, naj se posvetovanje o proračunu preloži in deželni zbor kasneje letos še enkrat skliče. Zastonj so predlagali in prosili. Večina je z najpublejnimi izgovori in v samosvesti večine hotela zborovanje končati po vladni volji in torej s kaznjivo površnostjo zvihrati proračun, vse druge deželne zadeve pa vreči pod klop. Narodnim in konservativnim poslancem ni torej v tacem položaji preostajalo, nego neudeleževati se nepremišljenega dovoljevanja denarjev po milijonih.

Graška „Tagesp.“ je zaradi tega padla po naših poslancih. Čisto po krivem. Graje vredna je vlada in zborova večina. Graje vredna že zato, ker ni nobenega narodnega in konservativnega poslanca volila v finančni odbor in jim tako naravnost zaprla pot podučiti se o deželnem gospodarstvu. Graški list sicer trdi, da bi se bili naši poslanci lahko po privatni poti podučevali o teh stvareh. Tudi to ni res. Našim poslancem se povsod vrata zapirajo. Tako n. pr. je hotel eden naših poslancev videti eno tistih peticij, ktere je Brandstetter na-

beračil po dolénjem Štirskem. Predsednik peticijskega odbora mu tega ni hotel dovoliti. Tako je pri vsem.

Da predlogi deželnega odbora niso bili tako korektni, je razvidno iz tega, da je zbornica sama izbrisa kacijh 5—60.000 od zgoraj navédene svote in pri natančnejem preiskavanju bi se bilo gotovo pokazalo, da se je dovolil in da se bode nepotrebno izdal marsikter denar, ki bo ubozega davkoplačevalca krvavo žulil.

Dasiravno bi v principu ne hoteli zagovarjati odtegovanja od posvetovanja in sklepanja, moramo vendar reči, da so v očigled ošabnemu ravnanju in nedržavniškemu vihranju večine naši poslanci čisto korektno postopali, ko se niso hoteli udeležiti lahkomisljenega razpolaganja z deželnimi denarji. Istopenje iz zbora je izvenreden pripomoček, a tudi vedenje večine je bilo izvenredno, po našem prepričanju protivno proti deželnim koristim in deželni ustavi. In tu pomagajo le izvenredna sredstva. In če neudeleževanje naših poslancev tudi ni ubranilo velicega proračuna, vsaj so si rešili svojo čast in niso krivi velikih deželnih doklad, pod kterimi že zdaj stoka uboga dežela in bode pri tacem gospodarjenju v prihodnje še bolj stokala.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor goriški

Omenili smo že v zadnjem poročilu, da se je po Faganel-ovem slovenskem govoru zastran prenarredbe cestne postave v zadnji seji letošnjega zborovanja jako živahen in zanimiv razgovor med slovenskimi in italijanskimi poslanci vnel. Tukaj podajamo kratek posnetek te razprave.

Po dokončanem govoru vabi glavar, naj bi ga hotel eden ali drugi izmed slov. poslancev Italijanom pretolmačiti. Ker se nikdo drugi ne oglasi, ponudi se gp. Doljak in začne nekako po svoje F.-ov predlog razlagati. Pa že po prvem stavku mu segne ital. poslanec Dottori v besedo, opominjaje, da zdaj ne gre še za splošno razpravo, ampak da se je želelo samo F.-ove razloge poznati. Na to še odpove Doljak besedi rekoč: Kakor sem v zadnji seji ustregel želji poslanca Del-

Listek.

Dobrovski.

Novela.

(Svobodno po Aleksandru Puškinu, J. J.)

(Dalje.)

Nekoliko dni po tem pohodu se pelje Trojekurov s hčerjo k knjezu. Prišedši v vas, ni se mogel prečuditi kako lepe hišice imajo knježevi kmetje, kako lep je kamenit po angležkem okusu zidani grad. Knjez sam gostoma pride naproti in sam pomaga lepi sosed z voza stopiti. Vstopijo v krasno sobano, kjer je bilo samó za troje ljudi pogrmeno. Razkazuje jima svojo slikarsko galerijo, lepe razglede prek Volge. Knjez govori, mnogo s čutom in poznavateljskim očesom jej razlaga slike in zgodovino njih mojstrov. Z veseljem ga je bilo poslušati. Naposled se vsedejo. Trojekurov je bil izvrstnemu vinu in dobremu kuharju hvaležen dejansk hvalivec, a Mari ni v pričujočnosti galantnega moža ni najmanje neprijetnosti in posiljenja čutila. Po kosilu so bili v krasni kolibi na vrtu. Mnogo je bilo tam občudovati in čas je naglo mineval. Zvečer je

bila umeteljna osvetljava, Mari je bila vesela in knjez je imel to veselje za znamenje, da njega spoštuje in želi dopasti mu. —

Drugo jutro zapustita gosta grad ljubeznjivega pogostilca s trdno obljubo v kratkem času zopet videti se.

Trinajsto poglavje.

Marija sedi pri oknu, misli njene so od dela daleč proč. — Roka se na oknu pokaže, pismo pade na vezilni okvir in roka zgine od okna, predno se ona zavé. Ob enem pride strežaj ter jo kliče k očetu. Tre-soč še skrije pismo v nedrije in gre k očetu. — Pri njem sedi knjez Verejski. Ko ona vstopi, pozdravi jo knjez z nenavadnim priklonom in nenavadno zadrego.

„Pojdi sem, Mari,“ pravi Trojekurov „jaz ti imam novico povedati, ki te bo gotovo veselila. — Tukaj je tvoj ženin, knjez je pri meni za tebe vprašal. —“

Mari obstoji kot okamenela, smrtna blodost jej lice pokriva. Nobene besede ne govori. Knjez se jej bliža, prime jo za roko in vpraša, ali dovoli, da bode srečen? — Ona ne odgovori.

„To se ve, da je zadovoljna, to se ve“ reče Ciril

Petrovič, „a saj veš, knjez, da je vsaki deklici težko usta odpreti. — Nu, otroka, objemita se in bodita srečna!“ —

Mari se z mesta ne gane; knjez jej roko poljubi; naenkrat jej svitle solze po lici pritekó. Knjez čelo grbanči.

„Pojdi, pojdi,“ vpije Ciril Petrovič, „obriši si solze z lica, potlej pa z veselim obrazom pridi —“

„Vsaka se pri zaroki joka,“ pravi proti knjezu, „to je enkrat taka šega pri dekletih. Zdaj pojdi, knjez, govoriva o doti.“

Mari se potem zapre v svojo sobo in se izjoka. Naenkrat jej je bil stari knjez strašno zopern. „Rajša v kloster — rajša grem k Dobrovskemu. —“ Pri tem imenu jej pismo na um pride. Hitro ga odpre. „Zvečer ob 10. uri na istem mestu“ — je stalo zapisano, pisanje je bilo od Dobrovskega.

Mesec je svetil, tiha noč je bila, kakor lahka senca letela je ona na določeni prostor. Še ni bilo nikogar tam, a kmalu je v grmovji zašumelo in Dobrovski je bil pred njo.

„Vse vem,“ reče on tiho. „Spominjajte se svoje

Torre-ta, da sem svoje razloge zastran znižanja plač tudi po italijansko povedal, tako sem hotel tudi čenes gosp. Italijanom uljudnost skazati s tem, da bi jim bil, kolikor je v moji moči, F.-ov govor prevodil. Ker me pa ne pusté govoriti, bom rajši molčal.

Del Torre protestuje proti izrazu „uljudnost“ in meni, da imajo Lahi pravico tirjati, da se jim vse to prevodi, kar govorijo slovenski poslanci v svojem jeziku.

Na to odvrta Lavrič (slovensko): En govornik na oni strani je rekel, da ni zadovoljen z besedo „uljudnost“ „gentilezza“, in da imajo ital. poslanci pravico tirjati od nas Slovencev prevodov. Jaz vsaj za svojo osebo je ne priznavam te pravice in menim, da tudi nobeden mojih gospodov tovarišev je ne priznava in tudi je ne more nikdo priznavati, komur je kaj mar za čast svojega naroda. Tudi jaz sem le iz uljudnosti svoj govor v zadnji seji gospodom Italijanom predstavil. Pravico ima vsakdo izmed nas, bodisi Italijan ali Slovenec, da govori tukaj v svojem materinem jeziku, uljudnost pa tirja, da za to skrbimo, da eden drugega razumemo. Če pa tirjajo gospodje Italijani od nas, da jim moramo svoje govore v ital. jeziku pretolmačiti, potem imamo tudi mi pravico tirjati, da nam oni to predstavljajo, kar oni govorijo, kajti enakopravnost velja za vse enako, je vzajemna in mora biti vzajemna, da bomo dobro in složno napredovali. (Dobro, med poslušalci.)

Pajer opazuje nekoliko glede oblike F.-ovega predloga. On meni, da v tej obliki se ne more sprejeti, ker zahteva opravični red, da se vsi samostalni predlogi izročijo poprej posebnemu odseku v pretres. Po predlogu bi se pa morala izročiti naloga zaradi prenapredbe cestne postave naravnost deželni odboru, česar ne dovoljuje nikjer opravični red.

Tej trditvi ugovarjata Gorjup in Černe. Černe opazuje, da se ni nikdar tega razločka delalo pri enakih prilikah med posebnim odsekom in dež. odborom. Da je bil le predlog podpiran od treh poslancev izročeval se je vselej bodisi kakemu odseku, bodisi dež. odboru. In če tudi ni to v opravičnem redu izrčno dovoljeno, mora vendar vsakdo sprevideti, da je vse eno ali pretresuje poseben odsek, kako bi se imela ena ali druga postava preurediti, ali pa stori to deželni odbor. — Tudi Černe poudarja, da nimajo niti Italijani pravice tirjati prevodov, niti Slovenci dolžnosti predstavljati svoje govore. Ako pa zadnji to storijo, ne izkazujejo v resnici nič drugega nego uljudnost. Dalje svetuje on Italijanom, naj si poiščejo pripomočkov, da bodo Slovence razumeli, kakor so si jih ti preskrbeli, da umejo, kar se na oni strani govori. Sicer potrpiamo (tako sklene Č.) ena stran z drugo in

obljube. Jaz vas morem od tega zaničevanega človeka osvoboditi.“

„Za božjo voljo, ne dotaknite se ga. Ako me ljubite, ne storite mu žalega, nečem biti kriva kake pregrehe.“

„Ničesa se mu ne zgodi. Kjer ste vi, pregrehe ne more biti. — A kako vas bodem varoval pred ostrostjo vašega očeta?“

„Jaz imam še eno upanje; moje solze, moje obupanje ga bode genilo. Oster je, a ljubi me.“

„Prazno upanje. — Ako si v glavo zabije vašo srečo brez vaše volje kovati, ako vas s silo k altarju pelje, da boste svoje življenje za vselej na strani onemoglega starca prežalostili?“

„Potem mi ničesa ne ostane. — Pridite, potem sem — vaša žena!“

Dobrovski se strese, blede obraz se mu zarudi. Dolgo stoji s povešeno glavo in molčé.

„Poskušajte še“, reče potem on „prosite očeta, ne bojte se njegove jeze. Če vse nič ne pomaga, določite se k strašnemu izpoznanju: recite mu, da — imate strahovitega branitelja.“

Tu Dobrovski z obema rokama zakrije obraz. Marija joka.

„Žalostna osoda!“ pravi on. Jaz bi bil svoje življenje za vas dal; samo videti vas, vaše roke dotekniti se, bilo bi zveličanje zame. A“. — (Dalje prih.)

ne prepirajmo se zastran jezika med seboj, kar bi utegnili škodovati vsestranskim koristim naše dežele. Kakor v prejšnjih sejih dobajmo složno tudi za naprej Italijani in Slovenci v prid naši grofije. (Dobro.) Potem ugovarjata še dalje zastran oblike predloga Dottori in Pajer. Zadnji odgovarja tudi Černe-tu, da v poprejšnjih sesijah je bilo lahko složnost ohraniti, ker so se Slovenci ravnali po stari navadi ter so italijansko govorilo. Letos se hočejo novosti vpeljati, s tem da se je začelo tudi slovensko govoriti. Ker pa večina ital. poslancev ne razume slov. jezika in ker se ne more od njih zahtevati, da bi glasovali o tem, česar ne razumejo, tedaj je neobhodno potrebno, da se slov. govori v ital. jezik prestavljajo.

Še se je sem ter tje razgovarjalo, glavar je napeljal, da bi se lotili glasovanja, pa ital. poslanci so se tega trdovratno branili.

Ko se je zdelo poslancu Pagliaruzzi-u, da je tega pričkanja že zadosti, in da ne bo vse to vendar nič izdalo, ker imajo Italijani že svoje posebne namere, reče nekoliko nevoljno: „Kaj se bomo dalje razgovarjali o predstavljanju; mi Slovenci imamo pravico govoriti v svojem jeziku, če Vam predlog ni po volji ali če ga ne razumete, pristo Vam je, da ne glasujete o njem ali da glasujete tudi proti.“

Zdaj ne vzdigne Deperis in z besedami: „Tedaj glasujemo proti predlogu“, zapusti dvorano in za njim vsi drugi ital. poslanci.

Glavar konstatuje, da ni več postavnega števila poslancev in sklene sejo.

Gospod glavar se je ves čas seje popolnoma nepristransko vedel.

Kar se je pozneje godilo, je že drug dopisnik v Narodu priobčil in česar še ni, pa bo menda v kratkem.

V prvi odborovi seji po končanem zborovanju, to je 4. t. m. je gospod deželni glavar naznanil, da je podal prejšnji dan svojo odpoved naravnost ministerstvu, ker si je izjave gospod. poslancev pri konferenci zaradi porazumljenja v sebi nasprotnem pomenu tolmačil. To je gospode odbornike zelo osupnilo, ker so dobro vedeli, da je težko kdo izmed poslancev kaj takega nameraval. Prosili so tedaj nemudoma ministerstvo naj odpovedi še ne sprejme in ob enem so sklicali vse poslance skupaj na dan 8. t. m., da bi se porazumeli, kako bi se dalo občespoštovanega gosp. glavarja od njegovega sklepa odvrniti.

Na to povabilo so prišli vsi poslanci skupaj, razen Pollay-a, Pretis-a in Ritter-ja, ki so zdaj zvonaj dežele, in so sklenili, pokloniti gosp. glavarju zaupnico, ki se tako-le glasi:

Vzvišeni gospod grof!

Vesela nada podpisanih poslancev, ko ste bili Vi vzvišeni gospod grof, za deželnega glavarja imenovani, se je v žalostno osupnenje spremenilo, ko so pozvedeli Vaš sklep, da se hočete temu poslu odpovedati.

Obžalujejo zelo, da ste se dali nagniti k temu sklepu po dogodkih, ki so se vršili pred sklepom zborove sesije, ker takim dogodkom se ni lahko ogniti v parlamentarnem življenju in zagotavlja, da jim ni nikdar na misel prišlo, da bi se utegnili za izjave zmanjšane zaupanja tolmačiti.

Nasproti, zadovoljnost podpisanih, da ste Vi, vzvišeni gospod grof, naši grofiji na čelu, se ni spremenila in zaupanja se bo pri njih in pri prebivalcih te grofije tem bolj vtrdilo, ako se blagovolite vdati njihovi prošnji, da odstopite od nevsčnega sklepa. Snj se je tudi nadjati, da se bodo dale nastale homatije po prijazni poti poravnati.

Sprejmite i. t. d.

Podpisanih 17 poslancev.

Tej zaupnici se je gosp. glavar vendar udal, temveč ker mu je, baje, tudi vlada stvoje zaupanje razodela in ga pregovarjala, da ostane.

Kranjske gimnazije pa národna ravnopravnost, vladna pristranost pa nemškutarske namere.

La statistique est aussi la science raisonnée de faits.

(Dalje.)

Enake razlike se nahajajo, če odlične odhodnike

posameznih let med seboj primerjamo. V Ljubljani je bilo primeroma največ odličnih leta 1859, namreč 40 % vseh dijakov, ki so preskušnjo zrelosti delali; v Novem mestu pa leta 1863 celo 46 %, skoraj polovica vseh odhodnikov. Najmanj izvrstnih je bilo v Ljubljani l. 1855 pa 1864, namreč po 13 %, v Novem mestu pa prvo, tretje in četrto leto ni bilo celo nobenega. Med temi skrajnimi mejami se število odličnih odhodnikov kaj raznovrstno prehaja. Za odločene dobe je bilo počez

v Ljubljani	
1850—1856: 21	% odličnih, pa 10 % nezrelih
1855—1868: 22.8	„ „ „ 6 „ „
1850—1868: 22	„ „ „ 7 „ „
1869: 11.7	„ „ „ 14 „ „

v Novem mestu	
1855—1868: 21	% odličnih, pa 4.5 % nezrelih
1869: 28 1/2	„ „ „ 11 „ „

Za prej omenjeno petletno dobo od 1862—1867 je bilo v Ljubljani po 20 % odličnih, pa 6 % nezrelih, v Novem mestu „ 31 „ „ 7 „ „

Zdaj bi imel vse številne razmere pojasnovati po načelih, ki sem jih sprva omenil. O izpitnih in neizpitnih učiteljih na tem mestu ne bom govoril. Bog daj, da bi navdušenost vse razsvetlila. Na-njo vsaj se je nekdanji minister za uk in bogočastje (gr. Th.) v neke klasični razložbi, s katero je Nj. veličanstvu znamenito šolsko postavo z nagibljami vred predlagal, posebno opiral. „Blaga moč (mislil na navdušenost) je zbrala na Dunaji škofo katoliške cerkve, po njih se je izrekla za pospeševanje više omike in pravega znanstva. Ona nas za trdno navdaja, da bodo tudi duhovska učilišča natanko spolnovala svoje dolžnosti, ki jih jim jako resnobni čas naklada. Ona blaga navdušenost zbranih škofov nam je tudi porok, da se bodo tudi duhovni učitelji na blagor mladini poganjali poleg posvetnih gimnazij častno in dostojno mesto pridobiti.“ „Danica“ ploska, pa prepustimo jej to blago navdušenost!

Gotovo je, da se v Novem mestu učitelji niso od leta do leta tako zlo menjavali kakor pri naši ljubljanski gimnaziji. Nasproti so pa ljubljanski odhodniki od l. 1855 naprej bili po večem stalni učenci naše gimnazije, kar se v tej primeri o novomeških trditi ne da. Učne zavere pa so bile na obeh gimnazijah velike, povsod se je podučevalo v tujem — nemškem jeziku; povsodi zlasti pa v Ljubljani je narodno gibanje v zadnji polovici pregledane dobe imelo na preskušnjo nekoliko vpljiva. Te zapreke so bile v Ljubljani tem večje, ker ker so zadnjih 10 let vsi razredi tako prenapolnjeni in so po večem podučevali in izpraševali učitelji tujci, ki se z našim početjem, z našo naravo, z našim mišljenjem nikakor ne skladajo.

Na tem mestu bo marsikteri čitatelj pričakoval, da bi mu na dolgo in široko razkladal, kako in kaj so učitelji pri zrelosti preskušnji spraševali in kako so dijaki odgovarjali. Ker so mi dotične novomeške razmere premalo znane, preskušnje ne bom tu popisoval. Res da bi vedel za ljubljansko gimnazijo jako veliko primerljajev in čudnih primerljajev naštetih, katerih se bi zlasti nemški učitelji lahko sramovali, dijaki pa ž njimi ponašali.

Jako zanimivo bi bilo odhodnike, ki so zrelostno preskušnjo srečno opravili, po narodnosti ločiti. To mudno delo prepuščam častitemu čitatelju. Ker uradna sporočila narodnosti odhodnikov ne zaznamujejo ali vsaj ne objavljajo, moral bi dotične razmere nabirati in sestavljati po letnih programih. Iz teh se bi zlasti od l. 1860 dale precej natanko določiti, ker so imena vsaj slovenski pisana in je pri posameznih dijakih tudi rojstni kraj naznanjen. Posebno zanimivo za nemškutarsko inteligencijo bi bilo s števili dokazati, da se med odličnimi odhodniki skorej sami Slovenci nahajajo. Kak tujec — Nemeč ali nemškutar se je le takrat na naših gimnazijah povzdignil do odlike, ko ga je nemščonsko pokroviteljstvo naprej porivalo.

Te številne razmere bi očitno pričale, koliko lepih in velikih duševnih darov so Slovenci od Boga dobili; le škoda, da jih človeške zapreke — ponemčevalna vlada — ne pusté naravno se razvijati, da jih tuji dim (nemških šol) toliko zaduši, predno do osmega razreda

pridejo. Tedaj narodne šole in kmalo bomo imeli na izbor izobraženih ljudi, ki se bodo v viših učiliščih za razna opravila izurili in v raznih položajih svojemu narodu koristili.

Po vsem tem bo marsikdo popraševal, kam da se osmošolci po večem obrnejo. Po uradnih sporočilih sem nabral za pregledano 20 letno dobo vsa dotična števila. Tu jih priobčim le za nekaj let iz vzroka, ki ga bom posled omenil.

Ljubljanska gimnazija.

Leta	VIII sol.		Med potrjenimi odhodniki					Brez pre-skušnje	
	očitni	neočitni	bogoslov.	pravniški	zdravosl.	modrosl.	drugega stanu	bogoslov.	drugega stanu
1853	38	—	9	3	2	1	—	19	3
1854	21	3	3	4	3	8	—	14	10
1855	37	3	7	6	4	4	—	22	2
1859	32	1	6	14	—	1	1	9	2
1860	29	3	9	8	4	5	—	3	1
1861	36	—	17	4	6	3	1	3	1
1862	43	2	21	8	2	2	1	2	3
1863	55	3	30	9	3	1	?	1	6
1868	42	1	21	4	7	8	—	1	—
1869	46	3	21	9	4	4	1	4	4

Novomeška gimnazija.

1855	8	—	2	—	—	—	—	6	—
1856	7	—	1	3	1	—	—	2	—
1859	9	—	2	—	1	1	—	4	1
1860	13	—	4	1	3	—	—	2	2
1861	10	—	3	1	1	1	—	3	1
1862	8	—	5	—	1	—	—	1	1
1863	16	—	8	4	1	—	—	—	3
1868	18	2	9	3	1	3	—	—	—
1869	19	10	17	3	3	2	—	3	—

Te številne razmere povzete le za malo let pred znano škofovo določbo (l. 1860) in po njej očitno pričajo, kako potrebna in pametna je tirjatev zrelostne preskušnje od vsakega, ki hoče v duhovščino stopiti. Res da se mladina mora za njo napenjati in pripravljati. Gotovo pa njenemu duhu — njenemu razvitku — to skrbno gibanje le na dobro pride. Večmesečno skrbno učenje jo privadi nekoliko rednega, možatega delovanja, jo k napredku spodbuja in že v poprejšnjih letih k marljivosti in pazljivosti napeljuje.

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Maribora. [Izv. dop.] Zares velike, cele Evrope preobračajoče reči se gode pred našimi očmi. Reči moremo, da živimo v času, ki je zgodovinsko eden najvažnejših, ki dela morda prelaz v čisto novo dobo. Zapadna Evropa se od srednje trga in se bode še bolj ločila. Zmagani Francozi bodo na-se potegnili Italijane in Španjce, republikanska ideja države najbrž zmaga, morda prej ko mislimo v vseh romanskih deželah. Vzetje dveh provincij bode naredilo vedno sovrastvo med Francozi in Nemci. In mi Slovani — imamo od te razmere za prihodnost dobiček. To spoznavajo tudi Nemci. V čislmem nemškem časniku se o tem bere pomenljiva beseda: „Na videz Nemčija okrepčana izide iz tega boja. Dejanstveno pak je povišana samo moč druge države, ki zdaj križem roké drži in gleda — Rusije. Brezumno je misliti, da se bodo Francozje v svojo osodo za vselej udali... Pod pogojem, da jim peterburški kabinet pomaga izgubljene provincije dobiti nazaj, bode 36 milijonov Francozov hodilo s 80 milijoni Rusov. Potem je treba da orijentalno (in slovansko?) vprašanje le na dan pride in rešeno bode. Kajti glavna podpora Turkom je bila zdaj Francoska.“ — Drug nasledek te vojske bode večja svoboda v romanskih deželah, razvoj socialnega vprašanja v njih, in na drugi strani reakcija v sosednji zmagonosni Nemčiji. Saj morajo ti sinovi „naroda milecev“ že zdaj obstati, da se na Nemškem to in samó to zgodi kar stari Wilhelm in Bismark hoče. Vidi se

že, da svobodni kulturni Nemci hote na prestol posaditi nazaj gnjilobo Napoleona, ki so ga sami indirektno doli zmel. Vidi se, kako Prusi zdaj božajo in časte na Wilhelmshöhe moža, ki so ga prej po pravici psovali z vsemi grdimi besedami, kar jih nemški jezik ima. A vse kar se godi, je volja starega „heldenköniga“. Bog ve kako Nemcem tudi ni gratulirati. Hud „kacenjamer“ utegne čez-nje priti. —

Iz Kamnika, začetkom sept. [Izv. dop.] Kar smo za trdno pričakovali, to se je spolnilo. Kakor je znano, moral je dr. Gauster, zapustiti deželno zbornico in prostor narediti slovenskemu poslancu g. J. Murniku. kar je tudi prav. Gotovo še nikdar ni nobeden tako hrepenel po tej časti, kot Gauster, pa ne mora jo doseči, ker že tretji pot mu je izpodletelo, dasiravno si je že stol zbral, na katerem bo sedel. Strašno pobitega srca hodi zdaj po Kamniku, ne upa si še svojim volilcem prijazno v obraz pogledati, radovedni smo ali bode še kedaj veselje imel pri nas kandidirati? Pa pustimo Gaustra, saj Kamničanje niso več za njegova on pa za nje ne.

Kakor vselej tako je tudi naša velika beseda v narodni čitalnici dne 28 avgst. izvrstna bila *), velikanško jo smemo imenovati, ker se je znana slovenska igra „Veseli dan“ ali „Matiček se ženi“ izvrstno predstavljala. Bilo je mnogo govorov, in ogromna množica nazoča, gotovo nad štiri sto; častitih gostov smo imeli iz vseh krajev slovenske domovine, med drugimi poslanec gosp. J. Murnika in dr. V. Zarnika. To je gotovo spricalo trde vzajemnosti, ktera mora plodonosna biti. Vse meščanstvo že skoraj spoznava narodnega napredka potrebo.

Zvečer 28. avgusta je bilo vse židane volje „živio“ klici so po vseh ulicah odmevali, in dohajajoče goste pozdravljali, le pred Kecelnovo štacuno je njegovih hlapčonov eden, upil „hoch deutschland.“ Vprašam ali je to spodobno vedenje župana v slovenskem mestu, ali ni to draženja mirnega ljudstva. Ko bi bilo nasprotno, se ve bi bilo gotovo drugače, kakor ko je 24. avg. zvečer neki pijan kmet zaupil „živio“, ga je žendar zgrabil in v ječo vlekkel, ko ga kmet vpraša zakaj ga če zapreti, mu je pa ohladil z debelim koncem puške tako gorko, da se več ur ni nič zavedel, in zdaj je pa še celo ob um prišel in nori.

Igra je bila izvrstno igrana, gospodje in gospodičine so vsak svojo nalogo dobro dovršili, sosebno ponosni smete biti gospa Baronovka in pa Nežika, vse jih je občudovalo. Naši častiti gostje so jako zadovoljnost izrekli, sosebno g. J. Noli je po dokončani igri v lepem govoru pohvalil naše diletanțe, in jih osrčeval, naj tudi v prihodnje ne zapusté tega stališča, ker največa izobraženost najdemo v poštenih igrab.

Za njim sta govorila tudi gospoda J. Murnik in Zarnik, strmeče je vse poslušalo g. dr. Zarnika, ker je tako izvrstno in krepko večidel le v prilikah govoril. Ali le prehitro smo se mogli ločiti od naših gostov, kateri so nam bili tolikanj dragi, zapustili so pa oni nas s trdnim prepričanjem, da Kamnik ni več „zaspan“, ampak da se je zbudil iz večletnega narodnega spanja, ter stoji zdaj v prvi vrsti narodnosti.

Politični razgled.

Na **bojišči** je zdaj tiho razen okoli trdnjav in v Parizu, kjer se priprave delajo. Gostejša so pa poročila, ki pripovedujejo, da se skuša od raznih strani mir narediti. Posebno se imenujejo Amerika, Rusija in Avstrija kot tiste države, ki bi hiter mir rade. Tudi pariško prebivalstvo bi se gotovo najraje zadovoljilo s koncem vojne, ko bi se dali narediti častni pogoji. — Pruske armade prednje straže so že le 4 marše od Pariza. — Vladni pruski listi so določili število MacMahonovih vojakov na 150.000 mož. Po tem tacem je

*) Radi odpiramo svoje prestole vsakemu, samo prosimo, naj bi se nekoliko hitreje poročalo, da stvari ne zakasne. Naš kamniški dopisnik res ni kriv tega kasnega poročila, ampak slepe obljube sijajnih ljubljanskih domoljubov; in zaradi tega smo priobčili to sicer prekasno poročilo.

bila ta vojska močnejša, kakor se je za prva mislilo, ter to potrjuje misel, da se od francoske strani t. j. od Napoleona ni po poštemem godilo okoli Sedana.

Pariz se drži mirno a resno. Francozje so začeli čutiti, da morajo vse zastaviti, da s častjo iz tega boja pridejo. Težava jim je le, da jim premalo časa hodi, pomoči iz dežele dobiti in zediniti. A kar se more se stori in general Trochu ima zaupanje Pariz ubraniti. Zapovedal je vse gozde okoli Pariza požgati, kader se bodo sovražniki približali, da jim ne bodo za zavetje in naslombo služili. Ravno tako je bilo na njegovo povelje mnogo najlepših hiš, ki bi bile brambi na poti, popolnoma podrti. — Francosko republiko je priznalo že več vlad: Amerika, Švajca, Italija, Španija.

Francoske trdnjave se proti oblegajočim Prusom hrabro drže. V Laonu, kjer so Prusi na potu proti Parizu dobili mesto v roke, dal jim je komandant tudi utrjen grad. Ko so Prusi posedli grad užgan je bil smodnik in z gradom vred je zletelo nekoliko sto Prusov v zrak. — Iz Metz Bazaine pogosto na Pruse udarja. Trdovratno se brani tudi Bitsch, pred katerim so Prusi mnogo kanonov napeljali do zdaj brez vspeha. Strasburga vsem prizadevam kljubu Prusi še nemajo v rokah. Zdaj so dva velikanska možnarja, ktera dva centa težke bombe streljata, zapeljali pred trdnjavo in si od teh strelav obetajo čuda.

Časopis ruske vlade zameruje francoskim social-demokratom, da tudi druge narode kličejo k republiku ter pravi, naj imajo republiko doma, a naj ne skušajo še sosedov s seboj potegovati. — Nemški upliv torej pri ruskem dvoru zopet cveté in bode dokler ga ruski narod ne izpodrine.

Španjskemu poročevalcu Olozagi je francoski minister Favre v odgovoru na priznanje republike rekel: „Jaz upam, da bomo skupaj in zvezani napredovali. Imenitno je, da se v tej za Francosko tako strašni uri modrost politike kaže, ki bode v eno zvezo zedinila tri bratovske narode.“ (Francoska, Španjska in Italijanska.)

Da se Italija polasti Rima je toliko kakor gotovo. Vojska je pripravljena meje papeževe vlade prestopiti. Poprej pa se skušajo z lepim in brez nepotrebnega prelivanja krvi (papeževa mala vojska se resno braniti ne more) pogoditi. Italijanski pooblaščenec Ponza di San Martino je prišel v Rim zaradi tega. Papežu se hoče pustiti samostojnost. Četrtri del Rima, tako imenovan leontinski oddelek, ostane njegova las. — Papež ostane v Rimu.

Razne stvari.

* (Ilustracija k čl. XIX.) Pri okrajnem glavarstvu na Ptujem so v službo vzeli tolmača za slovenske stranke, ki je tudi že prisegel. Kaj neki meni g. baron Kübeck k temu tolmaču in tej prisegi? Mi bi želeli, da bi ptujski tolmač tako bil zvest svoji prisegi kakor so nekteri visoki gospodje zvesti svoji prisegi na ustavo, potem bi se morebiti ti gospodje prepričali kaj pomenjajo prelomljene prisege.

* (Imenovanje.) G. gim prof. Bl. Horwath je imenovan za vodjo učiteljske pripravnišnice v Ljubljani. Slišimo, da se tudi pri tem imenovanji ni zaslísal šolski svét kranjski, ravno tako ne, kakor pri imenovanji voditelja ljubljanske realke.

* (Duhovske spremembe) v ljubljanski škofiji: Č. g. Štef. Gujezda, duh. pom. v Moravčah, je prestavljen v šent-Juri pri Kranji, in v Moravče pride č. g. Ant. Pajer, semeniški duhoven. Č. g. Juri Steurer, župnik pri stari Cerkvi na Kočevskem, se podá v pokoj in stara Cerkev je razpisana 3. sept. 1870. — Umril je č. g. Lovr. Albrecht, duh. pom. v pokoji, v Postojni 2. sept. — Č. g. Jak. Mraku, duhovni pom. v stari Loki, je podeljena fara Železnike.

* („Svobodni Slovenec“) se imenuje slovensk listič za nemškutarske koristi, ktere ga je začel v Mariboru na 4 osmrskih straneh vsako saboto izdajati tiskar g. Janžič. Nas je listič jako razveselil: 1. je živ dokaz, da mora v slovenskem jeziku govoriti, kdor hoče govoriti z našim narodom; naši nasprotniki so nam torej dejansko sami priznali, kako opravičene

so naše tirjatve po vpeljavi slov. jezika v javno življenje; 2. je listič pisan tako slabo, v zadržaji in besedi, da nam ne more niti trohice škodovati na nobeno stran. Le enega nismo mogli umeti: vladne nepaznosti. List se imenuje sicer „doklada“ k „Tagesbote für Untersteiermark“, a se čisto posebej raznaša in prodaja, pa je vendar nekolikovan in brez kavcije. Na listu je dalje g. Janžič imenovan kot odgovorni vrednik. V tiskovni pravdi „Slov. Gosp.“ in

„Slov. Nar.“ je g. Janžič dvakrat pred sodnijo izrekel, da slovenski čisto nič ne zna. Državni pravdnik ima torej v aktih konstatirano, da g. Janžič nima potrebnih vredniških lastnosti, a vendar pusti list izhajati pod takim vrednikom. Kaj bi g. Duller počel, ko bi naroden list stopil s tako nesramnostjo pred svet in pred postavo? Ali so postave res za vse? Ali smo res pred postavo vsi enaki? Vedenje političnih oblastnij nam bo de faktično odgovarjalo na ta vprašanja.

Dunajska borska 11. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovnih	56 fl. 65 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— „ — „
Enotni drž. dolg v srebru	66 „ — „
1860 drž. posojilo	90 „ 75 „
Akcije narod. banke	695 „ — „
Kreditne akcije	254 „ 75 „
London	125 „ 10 „
Srebro	123 „ 25 „
Napol	9 „ 98 „

V četrtek 15. septembra

se bo prostovoljno

licitando prodajalo vino

v Walcher-jevi kleti v dunajski grapi
(Wienergraben).

Na prodaj je 50 štartinjakov vina iz 1868 letine, med temi nekoliko štertinov Ries'ingerja in Rathen-a. Pogoji so: 10% are, odvoznja s plačilom vred na vsak mesec. (2)

Pisarnica

dr. Serneca

(1)

Mariboru

se nahaja odsihmal na oglu poštno- in graške ulice,
v Srebre-tovi hiši, št. 17.

POZIV

vsem avstrijskim domoljubom.

Sodržavljeni! — Domoljubi!

Neavstrijsko, pred momentanimi vspehi brezvestnega pretorijanizma na kolenih ležeče, navlaš razdrabo med avstrijskimi narodi razširjajoče vedenje večine dunajskih listov nas je napolnilo ustanoviti nove velike politične novine, ki se bodo poštno in odločno potezale za Avstrijo in postale organ vseh domoljubnih Avstrijancev.

Te novine bodo izhajale vsak dan v šeenkrat toliko obliki, kakor obe „Presse“ in se bodo imenovali:

„DER PATRIOT.“

Prva številka pride na svetlo
10. sept. t. l.

Obračamo se do vseh domoljubov avstrijskih proseljih, naj podpirajo naše poštno početje. Avstrijska zadeva je zadeva prave ljudske svobode Kdor res ljubi svobodo, ne more nikakor želeti, da bi se naša država, ki je poklicana uresničiti mirno in uspešno sosedovanje raznih narodov in s tem rešiti eno najvažnejih vprašanj civilizacije, pod jarem tistega vojaškega despotizma potisnila, ki vedno bolj grozeče v Evropi povzdiguje svojo glavo.

Naše novine bodo v vsacem oziru odgovarjale vsem tirjatvam, ki jih more kdo staviti do velicega publicističnega organa. Vsled naših zvez z najodličnejšimi politikarji in voditelji v Avstriji nam bode mogoče zmerom najprvo razglasiti najvažnejše in najzanimivejše vesti.

Naša redakcija in administracija je
Praterstrasse Nr. 50

kamor naj se pošiljajo vsa pisma.

Naroča se po tej-le ceni:

Za Dunaj: Za kraljevine in dežele:

Za vse leto	14 f. 40 kr.	Za vse leto	18 f. — kr.
„ pol „	7 „ 20 „	„ pol „	9 „ — „
„ četrt „	3 „ 60 „	„ četrt „	4 „ 50 „
„ 1 mesec	1 „ 20 „	„ 1 mesec	1 „ 50 „

Posamezne številke po 5 kr.

Sodržavljeni! — Domoljubi!

Kdor je prav Avstrijanec, prav domoljub ne bode si naročal nobenega drugega dunajskega časnika, nego tega, v čegar izdavanje so se složili podpisani.

Na Dunaji začetkom septembra meseca 1870.

(1)

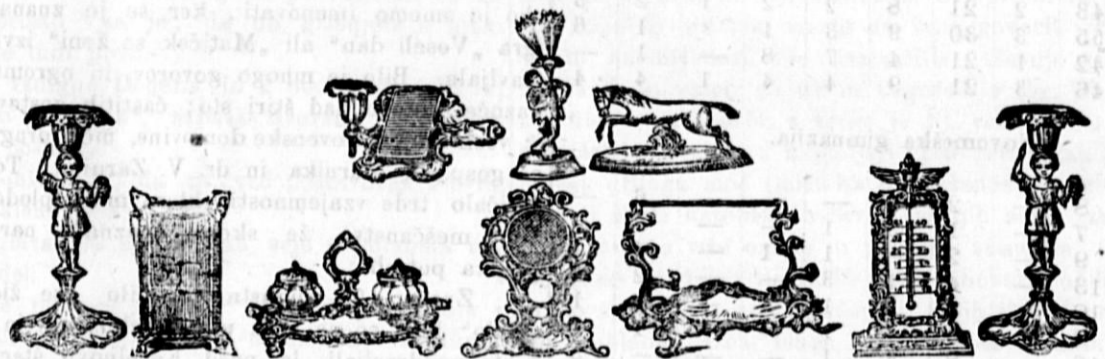
Več dunajskih domoljubov.

Dobro došla!

Narodno-gospodarski duh časa pozdravlja kupčijsko hišo

TRAUGOTT-A FEITEL-A

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse 57, Kärntnering Nr. 2.

Posebno priporočljiva je ta iz najboljšega masivnega dunajskega bronza izdelana garnitura za pisne mize, vsled risov sestavljena iz 10 kosov, samo za tri f.; francoska garnitura f. 5; s cizeliranimi in pozlačenimi robovi f. 12; posamezni kosi po 20 kr. do f. 1.

Najlepše stvari iz litega bronza: Par miznih svečnikov kr. 80, f. 1.80, 1.80, 2, 2.50, 3; detto dvoročen par f. 3.50, 4. Ročni svečniki 20, 30, 45, 50, 60 kr., detto z netilom 30 kr.; pepelnik v mnogih licih 20, 30, 40, 50 kr. Držaj za ure 80, 55, 65, 80 kr. Držaj za cigare z netilom f. 1, 1.50. — 1 hranilnica 25, 30 kr.; detto velika 90 kr., 1 gorkomer za sobe 80 kr., f. 1.20, 1.60. Teža za pisma v figurah in živalih 35, 50 kr., f. 1. Peresni ročnik 25, 50, 60 kr., f. 1. Tintnik 35, 45, 80, 90 kr. detto velik s peresnim ročnikom f. 1.50, 2.

30 kr. kineško-srebrna žličica, garantirana.	30 kr. nežno pozlačen medalijon za fotografije.	8 kr. mjilo v obliki sadja, vsakojako, brezkeve, jabelka, kumare itd.
60 kr. kineško-srebrna žlica, garant.	5 kr. dekliski lovec, velika burka.	50 kr. mjilo v obliki sadja v elegantnih korbičih, večje sorte 90 f. 1, 1.20.
90 kr. kineško-srebrne vilice in nož, angleška klinja.	5 kr. listnica, večja kr. 8, 10.	f. 2. Anglež na samokotu, isto z uro.
f. 8. album z muzike, igra 2 igri.	30 kr. pozlačen bronsast rob, zlat obrezek: listnica z olovko, elegantna juftovina.	20 kr. lepo pisana kositarjeva skudelica, večje po kr. 30, 40, 50.
10 kr. lakiran pas.	f. 1.20 lipuer-service za 6 oseb.	80 kr. lepo toaletno zrcalo s zapirljivo miznico.
35 kr. usnjat pas, močan.	10 kr. kalendar za na steno.	f. 2. isto napolnjeno z mjlom in vonjavo.
8 kr. praktična mašina za vtikanje niti.	8 kr. centimeter.	8 kr. fino jeklena veriga za ure.
10 kr. pletna korbica iz srebr. drata.	2 kr. knjižica papirja za smodke.	15 kr. fina jeklena verižica.
8 kr. igra otročjih kvart.	4 kr. strgulja za jezik.	35 kr. fina verižica z jeklenimi koraldami.
20 kr. pakfonasta žlica.	8 kr. pila za nohte, jeklena.	65 kr. 100 angleških pismenih papirjev s gumiranimi ovitki.
10 kr. pakfonasta žličica.	10 kr. verižica za škarje.	8 kr. fino zobna pasta.
80 kr. pakfonasta velika žlica za juho.	35 kr. kleščice za orehe.	10 kr. fino zobna krtača.
40 kr. pakfonasta velika žlica za mleko.	8 kr. pošet.	8 kr. ostrivec za olovke.
40 kr. pakfonast razsipavec za poper.	10 kr. škatlica jeklenih peres.	10 kr. angleške škarje, večje 18, 20 kr.
40 kr. pakfonast razsipavec za sladkor.	25 kr. ročni svečnik, masivna bronza.	3 kr. zapetnik za rokovice.
f. 1.20 čedna pisna mapa.	20 kr. nožni brus iz poroznega oglja.	4 kr. novozlata gumba za bele zavratkinke.
f. 1.90 taka z pisnim orodjem.	15 kr. električen brisač za lampe, prav praktičen.	80 kr. žalostinski kinč.
5 kr. ducent peresnih ročnikov.	10 kr. fina škarje za šlinganje.	5 kr. krasen umeten ogenj v sobi, večji 10, 15 kr.
10 kr. glavni urni ključ za vsako uro.	60 kr. čeden ustnjat etui, za šivanje napolnjen.	30 kr. čarobna iglena škatlica, z iglami napolnjena.
60 kr. polna toaletna kasetna, večja f. 1, 1.50.	90 kr. risavno orodje, večje f. 1.20, 1.50, 2.	35 kr. burkast prstan škropnik.
f. 1.80 šah s kostenimi figurami.	45 kr. pozlačena šivna blazina privrtljiva.	20 kr. fino svilnat gosposk zavratnik, najfinejši 30, 40 kr.
15 kr. rešta sekanih koravd, pravih.	60 kr. usnjata gosposka torbica, večja kr. 70, 90, f. 1.29.	25 kr. Wertheimova hranilnica.
f. 1 lepa zapirljiva šatula za rokovice in šiv, iz palisandra.	85 kr. globus za učence s podnožjem.	4 kr. lepo rezljan okvir za fotografije.
15 kr. par manšetnih gumb novozlatih.	40 kr. novozlata broša in uhani!!	40 kr. fino portemonnaie, z bronsastim robom, še elegantnejši 50, 60, 80 kr.
30 kr. cela garnitura šmizetnih in manšetnih gumb, novozlatih.	50 kr. morsko-penasta cev s fotografijo.	20 kr. kovana možnjica za cigaretni tabak z usnjem preoblečena,
80 kr. pozlačena napestnica, eleg. f. 1, 1.50.	5 kr. anglešk ščipavec za cigare.	80 kr. Netilo z lunto.
45 kr. pozlačena broša za fotografijo.	f. 1. nož, 6 klinj želvevino-platičen.	20 kr. par otročjih hlačnikov.
90 kr. iz granata broša in uhani.	50 kr. angleška juftinska možnjica usnje-podšita.	30 kr. par za odrastle, najfinejši 40, 50 kr.
10 kr. elegantna igla za gosposke zavratnike, najfinejši kr. 25, 30.	35 kr. otročja ura z bilom.	65 kr. natanko regulirana vremenska ura.
25 kr. pušpanove vilice in žlica za salato.	50 kr. jako zanimiva družbinska igra večja in zanimivejša kr. 60, 80, f. 1-4.	
10 kr. gosposk zavratnik v barvah.	8 kr. lep karton pečatnega vozka.	
f. 2.50 punca, ki kriči papa in mama, večja 3 f.	f. 1.20 prava morskopenasta pipa z jantarjevo cevjo, turška.	
10 kr. 100 pravih angleških šivanjk.	3 kr. kos gliserinskega mjila.	
10 kr. karton iglic za pletenje.		
40 kr. gosposka veriga novozlata.		

(3)

Proti poštnemu povzetju se hitro pošilja po pošti.

Slawisches Verschickungsgeschäft und Waarenhaus Traugott Feitel, in Wien, Kärnterring 2, Kärntnerstrasse 57.